

Arkivsak-dok. PLAN-25/00237-149
Saksbehandler Lisa Kristiansen

Saksgang
Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk
Formannskapet

Møtedato
16.09.2026
24.09.2026

Sak nr.

Unntatt offentlighet iht.

Stadfestelse av planprogram - Store datasenter Hasle

Saksordførersak.

Saksordfører: Bjørn Lande

Medsaksbehandler: Katarzyna Mitwicka

Saksordførers innstilling:

Legges frem i møtet.

Vedlegg:

01 Planprogram for Store datasenter Hasle, 19.08.2026

02 Mulighetsstudie - Store datasenter i Østfold, 2017

03 Sammendrag av innkomne innspill med forslagsstillers og kommunedirektørens kommentarer, 19.08.2026

Sammendrag:

Saken gjelder stadfestelse av planprogram for områderegeringsplan for Store datasenter Hasle. Formålet med planprogrammet er å fastlegge rammer for utviklingen av området på Hasle til hyperscale datasenter med tilhørende infrastruktur. Planarbeidet skal avdekke om området er egnet for datasenter, og vil stille krav om videre detaljregulering før utbygging.

Planområdet ligger på Hasle, ca. 5 km i luftlinje nordøst for sentrum. Arealet er på ca. 2 368 dekar. Landskapet består i dag hovedsakelig av et ubebygd skogsareal, men også mindre områder med dyrka mark, myr, ferskvann og boligbebyggelse.

Innkomne merknader ved høring av planprogrammet dreier seg i hovedsak om temaer som må inkluderes i konsekvensutredningen, risiko- og sårbarhetsanalysen eller i planbeskrivelsen, spørsmål om alternativer til lokalisering er tilstrekkelig utredet og bekymring rundt arealbruksendringer og klimagassutslipp. Det meldes om mulig innsigelse til planforslaget fra Statsforvalteren, Østfold fylkeskommune og Bane NOR.

Innspillene fra offentlige myndigheter er i alt vesentlig tatt til følge og innarbeidet i planprogrammet. Innspill knyttet til utredning av energibruk og overskuddsvarme er delvis tatt til følge. Beboere i nærområdet samt lokale organisasjoner uttrykker sterk motstand mot utbygging og mener prosjektet blant annet vil gå på bekostning av folkehelse og livskvalitet. De er videre bekymret for tiltakets påvirkning på samfunnssikkerhet, klimagassutslipp og biologisk mangfold. Flere innbyggere og naturorganisasjoner oppfordrer til å avslutte

planarbeidet. De fleste hensyn som er nevnt i nabomerknadene, inngår i utredningstemaene i det oppdaterte planprogrammet og vil dermed bli belyst i den videre planprosessen. Utredning av konsekvenser for eiendomsverdi og folkehelse tas delvis til følge. Kravet om utredning av alternative lokasjoner og oppfordringen til å avslutte planarbeidet er ikke tatt til følge.

Kommunedirektøren viser til Nasjonal digitaliseringsstrategi og større behov for å ivareta data innenfor nasjonale grenser. Datasentre er en del av Norges digitale grunnmur, og er en forutsetning for videre digitalisering av samfunnet. Datasentre lokalisert i Norge sørger for at digitale tjenester kan produseres og lagres nasjonalt fremfor i utlandet. Planarbeidet følger opp fylkesplanen og kommuneplanens arealdel, og kommunedirektøren mener at Sarpsborg kommune må ta ansvar for å vurdere om Hasle er egnet lokasjon til datasenter.

Planprogrammet skal legges til grunn for utarbeidelse av områdereguleringsplan med konsekvensutredning, samt klargjøre premisser og rammer for planarbeidet og medvirkning. Planprogrammet gir etter kommunedirektørens syn en god beskrivelse av dagens situasjon og hvilke temaer som skal utredes videre.

Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet til områdereguleringsplan for Store datasenter Hasle, vedtas slik det foreligger. Det legges samtidig til grunn at potensielle konflikter med overordnede føringer og viktige natur- og samfunnsinteresser vurderes nærmere i det videre planarbeidet, og at konsesjon til vannuttak foreligger før planforslaget behandles.

Utredning:

Bakgrunn for saken

Sweco Norge AS har på vegne av DC Sarpsborg utarbeidet forslag til planprogram for områdereguleringsplan for Store datasenter Hasle. Hensikten med planarbeidet er å fastlegge rammer for utviklingen av området på Hasle til datasenter med tilhørende infrastruktur.

Kommunedirektøren viser til Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030, Datasenternæringa – ei berekraftig framtidsnæring for det digitale Norge (2025) og større behov for å ivareta data innenfor nasjonale grenser. Datasentre er en del av Norges digitale grunnmur, og er en forutsetning for videre digitalisering av samfunnet. Datasentre lokalisert i Norge sørger for at digitale tjenester kan produseres og lagres nasjonalt fremfor i utlandet. Dette vil kunne styrke den nasjonale kontrollen og sikre muligheter for nasjonal autonomi. Regjeringen ønsker datasentre som bidrar til verdiskapning, økt sikkerhet og ivaretagelse av norske interesser.

Planarbeidet følger opp fylkesplanen og kommuneplanens arealdel, og kommunedirektøren mener at Sarpsborg kommune må ta ansvar for å vurdere om Hasle er egnet lokasjon til datasenter. Datasentre kan bidra positivt til utslippskutt i næringslivet, gjennom å tilrettelegge for digitale løsninger som klimavennlige og effektive produksjonsprosesser og tjenester. En etablering av datasenter på Hasle kan forsterke og videreutvikle databransjen i Østfold, styrke grunnlaget for lokale kompetansearbeidsplasser, og gi positive ringvirkninger for næringsutvikling i området.

Beskrivelse av området

Planområdet er ca. 2 368 dekar, og ligger omtrent 5 km nordøst for sentrum.

Planavgrensning omfatter områdets hoveddel som skal benyttes til datasenter, samt alternative adkomstmuligheter, alternativer for pumpestasjoner ved Glomma, overvannsveier i vest og en grønn buffer. Området ligger i nærheten av Hasle trafostasjon og grenser til Hasle boligområde, Belsbyveien og skogsområder i nord og sørøst.

Planområdet består i dag av en stor andel ubebygd skogsareal som også benyttes til friluftsliv, samt mindre områder med myr, jordbruk og ferskvann. En del av boligområdet og enkelte landbrukseiendommer er inkludert i planområdet, der nødvendig infrastruktur skal vurderes.

Forholdet til andre planer

I kommuneplanens arealdel (2024-2036) er planområdet hovedsakelig avsatt til LNF, der omtrent halvparten også er underlagt båndlegging for mulig regulering av datasenter/batterifabrikk. Mindre deler av planområdet er regulert til drikkevann, veg, parkering og bebyggelse og anlegg. Deler av området berøres av båndlegging-, fare- og hensynssoner for nedslagsfelt drikkevann (Baterød), kraftnett, støy, ras- og skredfare, flom og overvannsflom, samt bevaring av naturmiljø og kulturlandskap. Planinitiativet er delvis i tråd med overordnet arealplan og bidrar til å oppfylle føringer som næringsutvikling i Sarpsborg. Samtidig kan det foreligge potensielle interesse- og målkonflikter med Kommunedelplan naturmangfold 2023-2031 og Kommunedelplan klima og energi 2021-2030. Forholdet til disse planene vil bli vurdert i den videre planprosessen.

Miljødirektoratet har på vegne av Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) sendt ut et forslag til endringer i plan- og bygningsloven angående forbud mot nedbygging av myr. Høringsfristen var 01.11.2025. Dersom det blir endringer i plan- og bygningsloven knyttet til å bygge ned myr må planarbeidet ta hensyn til dette.

Området er for det meste uregulert. Deler av planområdet overlapper med reguleringsplan for Hasle nord (PlanID 24024), Hasle III (PlanID 24014) og Hasle terrasse (Ødegården) (PlanID 24010).

Beskrivelse av planprogrammet

Planen skal utarbeides som en områderegulering. Intensjonen med planen er å legge til rette for storskala, hyperscale datasentre med tilhørende teknisk infrastruktur, samferdselsarealer, energianlegg, pumpestasjon, prosess- og kjølevann til anlegget, samt andre relevante arealformål relatert til datasenter. I tillegg skal planen avsette arealer til friluftsmål og grønnstruktur med tilhørende underformål.

Planinitiativet ble vurdert opp mot forskrift om konsekvensutredning (FOR-2017-06-21-854). Planen faller inn under kriteriene som framgår i forskriftens §§ 6, 8 og 10. Konklusjonen er at planens og tiltakets størrelse og type vil kunne få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn, jf. Pbl. § 4-2, og utløser krav om konsekvensutredning (KU).

Som grunnlag for konsekvensutredningen utarbeides et planprogram (vedlegg 01). Formålet med planprogrammet er å avklare utredningsbehov og bidra til tidlig medvirkning i planarbeidet. Det fastsatte planprogrammet skal legges til grunn for utarbeidelse av områdereguleringsplanen med konsekvensutredning, og skal klargjøre premisser og rammer for planarbeidet.

Følgende temaer skal utredes:

- Trafikale forhold og teknisk infrastruktur
- Landskap, grønnstruktur, massehåndtering og arkitektonisk utforming
- Kulturminner og kulturmiljø
- Friluftsliv
- Naturmangfold
- Samfunnsmessig virkning av planforslaget, inkludert barn og unge
- Forurensning – støy, luft-, grunn- og vannforurensning
- Vannmiljø, naturmangfold i vann og drikkevann
- Klimagassutslipp
- Energibruk

- Naturressurser – jordbruk, skogbruk og mineralressurser

I tillegg skal det utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse samt et miljøoppfølgingsprogram.

Alternative utredninger

I planprogrammet er det gjort en vurdering av om det eksisterer relevante og realistiske alternativer til lokalisering for et hyperscale datasenter i Sarpsborg. Vurderingen bygger på kriterier som er avgjørende for etablering av hyperscale datasenter, spesielt krafttilgang og tilgang på større sammenhengende areal (500 dekar eller mer), med mulighet for videre utvikling. Det vises blant annet til lokasjoner i nærhet av regional- og transmisjonsnett. Dette omfatter eksisterende industriområder og anlegg ved St. Halvard/Alvim/Storediket, samt øvrige områder som i kommuneplanens arealdel er avsatt til fremtidig næringsområder. Alternativene vurderes imidlertid ikke som realistiske, ettersom de mangler stort og sammenhengende areal og/eller nødvendig teknisk infrastruktur.

Planprogrammet viser også til Mulighetsstudie – store datasenter i Østfold (2017), utarbeidet av COWI på oppdrag fra Østfold fylkeskommune. Mulighetsstudien identifiserte 22 mulige lokasjoner i 11 kommuner, inkludert Holteskogen, Kampenes og Hasle i Sarpsborg. Hasle i Sarpsborg og Gylderåsen i Våler ble pekt ut som beste lokasjoner for videre utvikling av hyperscale datasenter. Kort avstand til kraftforsyning (Hasle trafo), tilgang til kjølevann i Glomma, og stort tilgjengelig areal ble trukket frem som sentrale fordeler ved Hasle. Mulighetsstudien anses fremdeles å være relevant. De grunnleggende lokaliseringskriteriene og forutsetningene for hyperscale datasentre har i liten grad endret seg siden studien ble gjennomført. Samtidig har det ikke oppstått nye relevante alternative lokaliseringer i Sarpsborg.

På bakgrunn av dette er det lagt til grunn at det ikke finnes andre relevante og realistiske lokaliseringalternativer i Sarpsborg kommune.

Alternativer og variasjoner som derimot skal vurderes i det videre planarbeidet inkluderer:

- alternative utbyggingsmønstre og bygningstypologier
- variasjoner i bygningsvolum, høyde og arealutnyttelse
- alternative plasseringer av bebyggelse, tekniske anlegg og infrastruktur innenfor planområdet
- alternative løsninger for adkomst (øst, vest og nord)
- alternative plasseringer av pumpestasjon og traséer for prosess- og kjølevann
- vurdering av planområdets avgrensning, herunder mulighet for reduksjon av planområdet der dette gir bedre tilpasning til natur-, klima- og miljøhensyn

Når et konkret forslag til arealutnyttelse og ivaretagelse av viktige hensyn foreligger, blir dette et hovedkonsept som kalles hovedalternativ. I tillegg skal planen redegjøre for konsekvensene av å ikke gjennomføre tiltaket, det såkalte nullalternativet. Nullalternativet er lik dagens situasjon, som innebærer at området videreføres som skog, jordbruksmark og myr. Konsekvenser av hovedalternativ skal belyses i konsekvensutredningen, og sammenlignes med sekundære alternativer og nullalternativet.

Medvirkning og fremdrift

Avslutningsvis sier planprogrammet noe om medvirkning (kapittel 6). Det skal gjennomføres medvirkning av barn og unge i fasen med konsekvensutredning, kartlegging og utarbeidelse av planforslaget. I forbindelse med offentlig ettersyn av planforslag med konsekvensutredning vil berørte parter, myndigheter, organisasjoner og øvrige interesserte få anledning til å uttale seg til planen. Ved behov kan det i tillegg legges opp til supplerende medvirkning av barnehager, fritidsorganisasjoner, lag og foreninger eller andre relevante aktører.

Det er foreløpig forespeilet offentlig ettersyn av planforslaget første kvartal 2028, og vedtak av områdereguleringsplanen fjerde kvartal 2028.

Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Kommunedirektøren mener hensynet til barn og unge er tilfredsstillende ivaretatt i planprogrammet.

Planprosess

Planinitiativet ble mottatt av kommunen den 03.02.2025, og deretter behandlet i bystyret den 22.05.2025, sak 34/25. Oppstartsmøte ble gjennomført den 17.06.2025. Planprogrammet ble mottatt 07.10.2025. Formannskapet behandlet i møte 30.10.2025, sak 127/25, forslag til planprogram, og vedtok at dette skulle sendes på høring parallelt med varsel om oppstart av planarbeidet. Varsel om oppstart ble kunngjort 06.11.2025 og planprogrammet lå ute på høring i perioden 06.11.2025 - 19.12.2025.

I etterkant av varslingen meldte forslagsstiller inn behov for å utvide planavgrensningen med ca. 216 dekar, slik at planområdet sammenfaller med inngått grunneieravtale. Dette ble varslet 19.02.2026 med mulighet for å komme med innspill i perioden 19.02.2026 - 19.03.2026. Endringen er innarbeidet i planprogrammet.

Planprogrammet ble revidert etter høring, på bakgrunn av innkomne merknader. En av endringene i planprogrammet ble vurdert å utløse behov for ny begrenset høring av relevante myndigheter. Endringen innebar at vurderingen av alternative lokaliseringer ble tydeliggjort, og at det ble lagt til begrunnelse og dokumentasjon for at det ikke eksisterer andre relevante og realistiske alternativer til lokasjon i Sarpsborg kommune. Revidert planprogram ble sendt på begrenset høring 25.06.2026 med frist for innspill 13.08.2026.

Det kom i alt inn 73 merknader til planprogrammet og/eller planarbeidet, samt 12 merknader ved utvidet planavgrensning og 2 ved begrenset høring av revidert planprogram.

Det er utarbeidet et sammendragsdokument av innspillene med forslagsstillerens og kommunedirektørens kommentarer til disse med beskrivelse av hvordan innspillene er fulgt opp og innarbeidet i planprogrammet (vedlegg 03). Nedenfor gjengis hovedtrekkene i innspillene.

Varsel om oppstart og høring av planprogram – innkomne merknader og endringer

Etter oppstartsvarsel og høring har forslagsstiller vurdert innkomne merknader og gjort mindre endringer i planprogrammet.

Innkomne merknader til varsel om oppstart og høring av planprogrammet: Statsforvalteren har gitt innspill til både planprogrammet og planarbeidet. Innspillene påpeker at ut fra arealbruksendringer og klimagassutslipp, ser det ut til at planforslaget kan bli svært konfliktfyllt og i strid med overordnede føringer. Derfor ber Statsforvalteren kommunen vurdere risikoen ved å gå videre med planprosessen. Det varsles om mulig innsigelse senere i planarbeidet basert på dette. Videre ber Statsforvalteren kommunen vurdere om relevante og realistiske alternativer til foreslått plassering på Hasle er tilstrekkelig utredet. Statsforvalteren krever at behovet og samfunnsnyten redegjøres for sett i lys av allerede utbygde og planlagte datasentre. Videre anbefaler Statsforvalteren en vurdering av om nytten av et stort samlet datasenter overstiger ulempene med nedbygging av natur, eller om det er mulig å etablere flere mindre datasentre på «grå arealer».

Dersom kommunen velger å gå videre med planforslaget anbefaler Statsforvalteren at følgende temaer hensyntas i planarbeidet: vannmiljø, vassdragsinngrep og kantvegetasjon, anleggsarbeid og miljøoppfølgingsplan, jordvern, samfunnssikkerhet og avløp. I tillegg har

Statsforvalteren konkrete innspill til planprogrammet, blant annet med anbefaling om tre statlige planretningslinjer og regional vannforvaltningsplan som bør nevnes spesifikt, samt råd om å spesifisere punkt 5.2 slik at det blir tydelig hva som ligger i alternativvurderingene. Disse presiseringene er innarbeidet i planprogrammet.

Østfold fylkeskommune viser til at følgende temaer av regional interesse bør utredes: utnyttelse av overskuddsenergi, konsekvenser for strømmnettets kapasitet til og i Nedre Glomma, karbonbinding generelt (med særlig fokus på myr) og grundig naturkartlegging, inkludert kartlegging av vilttrekk for hjorteviltartene. Fylkeskommunen minner om viktigheten av reell medvirkning av barn og unge i planprosessen og at universell utforming ivaretas i all planlegging. Fylkeskommunen varsler samtidig behov for arkeologisk registrering av automatisk fredede kulturminner og poengterer at nyere tids kulturminner må inngå i konsekvensutredningen. Østfold fylkeskommune vil vurdere innsigelse ved:

- Manglede oppfølging av utredningskrav etter KU-forskriften
- Konflikt med godkjent regional vannforvaltningsplan eller vannforskriftens § 12
- Konflikt med sammenhengende naturområder med urørt preg og friluftsliv

Statens vegvesen understreker behovet for at planarbeidet redegjør for planens virkninger for nullvekstmålet og prioritering av myke trafikanter og kollektivtransport, samt helhetlige trafikkanalyser.

BaneNOR forutsetter at trafikkutredningen inkluderer trafikkanalyse, risikovurdering og alternativvurdering knyttet til planovergangen mellom jernbanen og Sikkelsveien ved Ise stasjon. Denne kan påvirkes av adkomstløsning til planområdet. BaneNOR vil ikke akseptere økt risiko her og skriver at det kan bli aktuelt med innsigelse dersom trafikk ikke er tilfredsstillende løst.

Fredrikstad kommune påpeker at datasenteret kan få betydelige regionale konsekvenser, særlig knyttet til energi- og klimaomstilling, samt utvikling av annen næring. Det bes derfor om at følgende temaer inkluderes i konsekvensutredningen:

- Kapasitet i strømmettet og virkning for eksisterende og ny næring
- Utnyttelse av overskuddsenergi
- Regionale konsekvenser av datasenterets strømbehov

Statnett understreker behovet for å sikre adkomst til kraftledninger og at det må tas hensyn til drift, vedlikehold og beredskap. Statnett ber om at deres anlegg og interesser inngår som del av ROS-analysen.

NVE påpeker at vannuttak estimert til flere hundre liter i sekundet er klart konsesjonspliktig. Det anbefales at tillatelse til vannuttak foreligger før planforslaget legges ut på offentlig ettersyn for å ivareta realismen i planen. Videre melder NVE om at vassdragsinngrep kan utløse konsesjonsplikt. Det påpekes at skredfare, flom, overvann og nettanlegg må hensyntas i det videre planarbeidet.

Borregaard ber om at konsekvenser for eksisterende industri, kraft- og nettsituasjonen på regionalnettnivå og skog utredes. Bedriften understreker også behovet for å vurdere ulike utbyggingsscenarioer og tiltak som kan hindre at eksisterende industri og andre samfunnsaktører blir skadelidende.

Diverse lag, foreninger og råd, samt innbyggere, har en rekke sammenfallende bekymringer og innvendinger til områdereguleringen. De viser til tap av viktige friluftslivsområder, naturopplevelser og biologisk mangfold, samt urolighet knyttet til tap av boligverdi, lav trafiksikkerhet, økt støy, forurensning, og risiko for terror og sabotasje. Det er også bekymring knyttet til konsekvensene ved store vannuttak og utslipp av kjølevann i Glomma.

De peker på negative konsekvenser for livskvalitet og folkehelse. Videre er de skeptiske til realisme i antall arbeidsplasser som fremskrives, påvirkningen datasenteret vil ha for strømpriser og om prosjektet vil medføre lokal verdiskapning eller positiv samfunnsnytte. De uttrykker lav tillit til forslagsstiller og prosjektet, og etterspør mer åpenhet, transparens og nøytral fremstilling. Flere ber om at planarbeidet avsluttes i sin helhet. Dersom man går videre med planarbeidet ber de om objektive og grundige utredninger og at alternative lokasjoner utredes reelt.

Merknadene er i all hovedsak tatt til følge gjennom supplering av planprogrammets utredningstemaer. Temaene som er løftet frem i innspillene vil bli ivaretatt i konsekvensutredningen, risiko- og sårbarhetsanalysen eller i planbeskrivelsen, og inngår dermed i det videre planarbeidet. Innspill som gjelder den konkrete utformingen av reguleringsplanen, vil bli vurdert og fulgt opp i arbeidet med planforslaget.

Merknader som delvis er tatt til følge:

- Utredning av energibruk, kraftforsyning, strømpris og overskuddsenergi:
Det legges ikke opp til detaljerte analyser av nettkapasitet, kraftbalanse, konkrete energiløsninger eller utregning av konsekvenser for strømpriser. Temaene vil likevel bli utredet og vurdert på et overordnet nivå, så langt det er mulig innenfor rammene av en områderegulering med konsekvensutredning.
- Utredning av tiltakets påvirkning på eiendomsverdi og folkehelse:
Det legges ikke opp til egne utredninger av disse temaene. Relevante forhold som kan påvirke bokvalitet og folkehelse vil imidlertid belyses gjennom andre utredningstemaer i konsekvensutredning, og omtales samlet i planbeskrivelsen.

Merknader som ikke er tatt til følge:

- Forespørsel om videre konsekvensutredning av alternative lokasjoner:
Det er gjennomført en vurdering av om det foreligger relevante og realistiske lokaliseringalternativer til Hasle. På bakgrunn av en regional mulighetsstudie for store datasentre i Østfold (2017) og en vurdering av tekniske krav til hyperscale datasentre, legges det til grunn at det ikke foreligger andre relevante og realistiske lokaliseringalternativer i Sarpsborg kommune. Grunnlaget for denne vurderingen er nærmere redegjort for i planprogrammets kapittel 5.2. Alternative lokaliseringer vil derfor ikke inngå i konsekvensutredningen. Alternative løsninger innenfor planområdet samt nullalternativet vil derimot utredes.
- Krav om å avslutte planarbeidet:
Kommunedirektøren legger til grunn at behovet for og nytten av et datasenter, vurdert opp mot de negative konsekvensene, først kan avklares når konsekvensutredningene og alternativvurderingene er gjennomført.

Merknader som kommunedirektøren anbefaler å ta til følge:

- Anbefalingen fra NVE om at nødvendige konsesjoner skal foreligge før planforslag til områdereguleringen legges ut til offentlig ettersyn:
Forslagsstiller legger til grunn at konsesjon vil bli avklart i forbindelse med senere detaljregulering og konkret utbyggingsprosjekt. Kommunedirektøren vurderer det imidlertid som hensiktsmessig at konsesjon foreligger allerede på dette plannivået, og støtter således NVE sin anbefaling. Selv om det ikke foreligger et konkret utbyggingsprosjekt med avklart vannbehov og teknisk løsning i områdereguleringsplanen, vil konsesjon på områdereguleringsnivå sikre realisme i prosjektet. Vannuttak til kjøling fremstår som en sentral del av datasenterets infrastruktur og hele prosjektet kan etter kommunedirektørens syn bortfalle dersom en slik konsesjon ikke gis.

Innkomne merknader til varsel om utvidet planavgrensning:

Østfold fylkeskommune, Statsforvalteren, DSB, BaneNOR og Statens vegvesen viser alle til innspill som ble sendt inn ved varsel om oppstart og høring av planprogrammet, og at innholdet der også er dekkende for utvidelsen av planområdet.

Innspillene fra innbyggere og organisasjoner gir uttrykk for sterk motstand til datasenteret. Flere uttrykker skepsis til om det utvidede arealet faktisk vil fungere som en grønn buffersone, eller om det i realiteten vil føre til en oppskalering av prosjektet. Flere viser til innspill og bekymringer sendt inn ved varsel om oppstart og høring av planprogrammet, som negativ påvirkning for natur, friluftsliv, bokvalitet og folkehelse, samt behov for tilstrekkelig skjerming og avstand mellom datasenter og boligområde. Enkelte er på bakgrunn av dette avvisende til arealutvidelsen.

Merknadene er tatt til orientering. Oppfordringen til å avvise utvidelsen av planavgrensningen er ikke tatt til følge.

Innkomne merknader til begrenset høring av revidert planprogram:

Statsforvalteren påpeker at det nå kommer tydelig frem i planprogrammet at det ikke finnes relevante og realistiske alternativer til lokalisering. Videre påpekes det at nærhet til Hasle trafo er et objektivt argument, mens det kan diskuteres om planstatus i kommuneplanens arealdel er et tungtveiende argument, eller om vurderingen burde vært basert på mer konkrete data om alternative områders egenskaper. Avslutningsvis ber Statsforvalteren også kommunen vurdere om endringen av planprogrammet burde vært gjenstand for full høring.

Østfold fylkeskommune registrerer at planprogrammet nå inneholder en nærmere redegjørelse for vurderingen av lokaliseringalternativer. De tar kommunens vurdering til orientering og har ingen ytterligere merknader til de foreslåtte endringene i planprogrammet.

Merknadene er tatt til orientering. Kommunedirektøren vurderer at en begrenset høring av revidert planprogram var tilstrekkelig, da endringene hovedsakelig gjaldt presisering og begrunnelse av alternative lokaliseringer. Kravet til medvirkning anses ivaretatt gjennom planprosessen, og allmennheten vil få anledning til å uttale seg på nytt når planforslaget med konsekvensutredning legges ut til offentlig ettersyn.

Følgende endringer er gjort i planprogrammet etter høring:

- Mindre presiseringer av bakgrunn og formål med planarbeidet
- Oppdatering av planområdet i tråd med utvidet planavgrensning
- Oppdatering av rammer og premisser for planarbeidet på bakgrunn av innkomne merknader
- Presisering og supplering av utredningsteamene i kapittel 4 i tråd med merknader
- Tydeliggjøring av begrunnelsen for hvorfor det ikke finnes relevante og realistiske alternativer til lokalisering enn Hasle
- Presisering av tiltaket
- Styrking av opplegget for medvirkning av barn og unge
- Oppdatert fremdriftsplan

Oppsummering

Datasentre er en del av den digitale infrastrukturen og brukes til å lagre, behandle og tilgjengeliggjøre data og digitale tjenester. Økende digitalisering og datamengder gjør at behovet for datalagrings- og prosesseringskapasitet stadig blir større. Regjeringen har gjennom Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024-2030 og datasenterstrategi (2025) som mål at Norge skal være attraktivt for de datasenteretableringene som bidrar til verdiskaping, innovasjon og arbeidsplasser. Datasentre i Norge kan bidra til økt sikkerhet og ivaretagelse av norske interesser, samt utslippskutt i næringslivet gjennom klimavennlige og effektive digitale løsninger.

Kommunedirektøren anerkjenner at det er flere potensielle mål- og interessekonflikter mellom områdereguleringen, overordnede planer og statlige planretningslinjer. Temaer som nedbygging av natur og karbonrike arealer som jordbruksmark og myr, tap av naturmangfold og friluftslivsområder, samt klimagassutslipp kan spesielt trekkes frem i denne sammenheng. Dette medfører også en risiko for innsigelse fra offentlige instanser. Samtidig mener kommunedirektøren at det er for lite kunnskap om de konkrete verdiene på dette stadiet. Problemstillingene vil bli belyst i det videre arbeidet, og det vil tas stilling til behovet og nytten til datasenteret når man har et bedre kunnskapsgrunnlag.

Videre stiller kommunedirektøren seg bak NVEs anbefaling om at konsesjon til vannuttak foreligger før planforslaget sendes på offentlig ettersyn. Selv om det ikke foreligger et konkret utbyggingsprosjekt med avklart vannbehov og teknisk løsning i områdereguleringsplanen, vurderer kommunedirektøren det som hensiktsmessig at konsesjon foreligger allerede i områdereguleringen for å sikre realisme i prosjektet. Vannuttak til kjøling fremstår som en sentral del av datasenterets infrastruktur og hele prosjektet kan bortfalle dersom en slik konsesjon ikke gis.

Kommunedirektøren anbefaler at planprogrammet til områdereguleringsplan for Store datasenter Hasle, stadfestes slik det foreligger. Det legges samtidig til grunn at potensielle konflikter med overordnede føringer og viktige natur- og samfunnsinteresser vurderes nærmere i det videre planarbeidet, og at nødvendig konsesjon til vannuttak foreligger før planforslaget for områdereguleringsplanen legges ut til offentlig ettersyn.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Utrede gjennom planarbeidet.

Miljø:

Utrede gjennom planarbeidet.

Folkehelse:

Utrede gjennom planarbeidet.

Kommunedirektørens anbefaling:

1. Planprogrammet stadfestes slik det foreligger.
2. Konsesjon til vannuttak skal foreligge før planforslaget legges ut til offentlig ettersyn.